

ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΝΟΜΗΣ ΕΠΙ ΑΠΟΒΟΛΗΣ Η΄ ΔΙΑΤΑΡΑΞΗΣ

Σιούφας και Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία

ΕΝΝΟΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΝΟΜΗΣ ΕΠΙ ΑΠΟΒΟΛΗΣ Η΄ ΔΙΑΤΑΡΑΞΗΣ

I. Εισαγωγή

Με τον όρο «**νομή**»¹ (υπό στενή έννοια) αποδίδεται στα νομικά η φυσική εξουσία ενός προσώπου πάνω σε ένα πράγμα (corpus), κινητό ή ακίνητο, όταν αυτή ασκείται με διάνοια κυρίου (animus domini), δηλαδή με τη βούληση να το εξουσιάζει διαρκώς, απεριόριστα και με αποκλειστικό τρόπο, όπως ακριβώς ο κύριος. Πολλές φορές συμβαίνει κάποιος να έχει τη φυσική εξουσίαση του πράγματος χωρίς, όμως, αυτή να στηρίζεται σε κάποιο εμπράγματο δικαίωμα (π.χ. κυριότητα). Με άλλα λόγια, ο νομέας δεν είναι οπωσδήποτε και κύριος του πράγματος. Ο νομοθέτης, αντιλαμβανόμενος την ανάγκη να προστατευτεί η πραγματική αυτή

¹ Η **νομή** θα πρέπει να διακρίνεται από την **κατοχή**, καθώς στην τελευταία ο κάτοχος, αν και εξουσιάζει φυσικά το πράγμα, γνωρίζει ή αναγνωρίζει ότι η κυριότητα ανήκει σε κάποιον άλλο.

κατάσταση, προέβλεψε στον Αστικό μας Κώδικα, στα άρθρα 974-998, τα μέσα προστασίας που διαθέτει ο νομέας σε περίπτωση προσβολής (αποβολής ή διατάραξης) της νομής του (ΑΚ 984). Στο παρόν άρθρο, επιχειρείται μια συνοπτική παρουσίαση των περιπτώσεων προσβολής της νομής και της προστασίας που παρέχει ο νόμος στο νομέα σε καθεμία από αυτές τις περιπτώσεις.

II. Αγωγή αποβολής ή διατάραξης

Η έννοια της προσβολής της νομής περιλαμβάνει τα εξής τρία στοιχεία: α) η προσβολή να συνίσταται σε αποβολή ή διατάραξη, β) το παράνομο της προσβολής και γ) να πραγματοποιείται χωρίς τη θέληση του νομέα.

- **Προστασία σε περίπτωση αποβολής (ΑΚ 987):** Αποβολή συνιστά κάθε πράξη τρίτου που συνεπάγεται για το νομέα στέρηση, ολική ή μερική, της δυνατότητας να εξουσιάζει το πράγμα. Πρόκειται για καθολική προσβολή της νομής, π.χ. αυθαίρετη κατάληψη τμήματος ή όλου του οικοπέδου, η άρνηση αποδόσεως του πράγματος κατά τη λήξη της σύμβασης. Στην προκειμένη περίπτωση, ο νομέας που υφίσταται την προσβολή, έχει την αγωγή του άρθρου 987 ΑΚ, η προθεσμία της οποίας είναι ένα έτος από την αποβολή (ΑΚ 992).
- **Προστασία σε περίπτωση διατάραξης (ΑΚ 989):** Διατάραξη αποτελεί κάθε πράξη, πέραν της αποβολής, η οποία μπορεί να συνίσταται είτε σε θετική πράξη ή παράλειψη, που αποτελεί παρενόχληση του νομέα στην άσκηση της νομής του. Παραδείγματα διατάραξης της νομής είναι, μεταξύ άλλων, οι εκπομπές ήχων και θορύβων ή χημικών από γειτονικό ακίνητο κ.α. Και σε αυτή την περίπτωση χορηγείται από το νόμο το δικαίωμα άσκησης αγωγής εντός ενός έτους από την διατάραξή της (ΑΚ 989, 992).

Επί αμφοτέρων των ως άνω περιπτώσεων, **είναι δυνατή η σώρευση των αγωγών με εκείνη της αποζημίωσης (ΑΚ 914)**, εφόσον συντρέχουν οι απαραίτητες προϋποθέσεις για τη θεμελίωση της σχετικής αξίωσης.

III. Προσωρινή προστασία της νομής με ασφαλιστικά μέτρα

Προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος φθοράς ή ακόμα και καταστροφής του πράγματος, ο νόμος, εκτός από την έγερση αγωγής, προβλέπει και την ταχύτερη διαδικασία για την προσωρινή προστασία της νομής, μέσω της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων (682 και επ. ΚΠολΔ).

Για να είναι **ορισμένη η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων νομής**, πρέπει να περιλαμβάνονται σε αυτή τα εξής στοιχεία:

- **ακριβής περιγραφή του επίδικου πράγματος, κινητού ή ακινήτου και**
- **αναφορά των μερικότερων πράξεων του αιτούντα, από τις οποίες προκύπτει η άσκηση φυσικής εξουσίας πάνω στο πράγμα, καθώς και η πραγμάτωση της θέλησής του να εξουσιάζει το πράγμα με διάνοια και κατ'επέκταση στοιχειοθετούν το δικαίωμά του και**
- **περιγραφή των πράξεων που ενήργησε ο καθ' ου η αίτηση, σε ορισμένο χρόνο, και προκάλεσαν την προσβολή της νομής του αιτούντα, ήτοι πράξεις αποβολής διατάραξης της νομής και ποιες συγκεκριμένα ήταν αυτές.**

Η απόφαση που θα εκδοθεί είναι άμεσα εκτελεστή. Η προθεσμία της έφεσης και η άσκηση της δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης του Ειρηνοδικείου, εκτός αν η αναστολή διαταχθεί κατά το άρθρο 912 ΚΠολΔ.

IV. Αυτοδύναμη προστασία της νομής

Οι διατάξεις των **άρθρων 985 και 986 ΑΚ** ρυθμίζουν την **αυτοδύναμη προστασία της νομής**. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 985 ΑΚ §1: *«Ο νομέας έχει δικαίωμα να αποκρούσει με τη βία κάθε διατάραξη ή απειλούμενη αποβολή από τη νομή. Περαιτέρω, κατά την § 2 του άρθρου αυτού «Ο νομέας κινητού, από τον οποίο αφαιρέθηκε αυτό παράνομα, έχει δικαίωμα να το ξαναπάρει με τη βία από το δράστη που συλλαμβάνεται ή καταδιώκεται επ' αυτοφώρω» και κατά την § 3 «Ο νομέας ακινήτου, από τον οποίο αφαιρέθηκε αυτό παράνομα έχει δικαίωμα να το ξαναπάρει με τη βία αμέσως μετά την αποβολή».*

Χριστίνα Ζήση

Δικηγόρος

Δ.Μ.Σ. Αστικού Δικαίου Ε.Κ.Π.Α.

